

मन्युसूक्त (म^० + सूक्त) n. die Manju-Hymnen, wohl Bez. von RV. 10, 83. 84. Verz. d. Oxf. H. 403, b, No. 11.

मन्युप् (von मन्यु) s. स्रप्रतिमन्युयमान.

मन्वन्तर (मनु + अन्) 1) n. eine Manu-Periode, ein Zeitraum von 71 göttlichen Juga, dem ein besonderer Manu mit seinen Göttern und seinen sieben Weisen vorsteht. Sechs solcher Manvantara sind verflossen, im gegenwärtigen 7ten herrscht Manu Vaivasvata und sieben fernere Manu werden für die nächstfolgenden sieben Manvantara mit Namen aufgeführt; vgl. u. मनु 1, b, 7. Vierzehn Manvantara bilden erst einen Tag Brahman's. AK. 1, 1, 2, 22. H. 160. 252. M. 1, 79. असंख्यानि 80. JĀG. 3, 173. MBH. 3, 186. HARIV. 406. fgg. 500. fgg. 517. 11323. SŪRJAS. 1, 18. 14, 21. UTTARARĀMA. 14, 1. RĪĀ-TAR. 1, 25. 26. VP. 24. 239. fgg. BHĀG. P. 7, 10, 10. 8, 13. 14. Ind. St. 1, 18, 6. ०सृष्ट्वाणि WEBER, RĀMAT. UP. 344. Verz. d. Oxf. H. 7, b, 1 v. u. 8, a, 15. 31 (Verz. d. B. H. 128, b). 12, b, 15. 21, b, N. 2. 39, a, 17. 40, a, 11. 56, a, 27. 29. 37, a, 1. 83, a, 14. 83, a, 5. 87, a, 43. masc. BHĀG. P. 6, 1, 3. — 2) f. आ Bez. mehrerer Festtage: des 10ten Tages in der lichten Hälfte des Monats Āshāḍha, des 8ten in der dunklen Hälfte des Āsh. und des 5ten in der lichten Hälfte des Bhādra, As. Res. III, 286. 287. 290.

मन्वर्थमुक्तावली (मनु - अर्थ + मु०) f. Titel von Kullūkabhaṭṭa's Commentar zu Manu's Gesetzbuch Verz. d. Oxf. H. 279, b, 10.

मैन्विह (मनु + इह) adj. von Menschen entzündet AIR. Br. 2, 34. CAT. Br. 1, 4, 2, 5. TBR. 3, 3, 2, 1.

मन्वीश m. CVETĀCV. 3, 13 von ÇAMK. durch ज्ञानेश erklärt; es ist aber मनीषा (= मनीषया) wie 4, 17 zu lesen; vgl. Ind. St. 1, 427.

मपष्ट, मपष्टक und मपुष्टक (auch H. 1174, v. l.) m. = मकुष्टक, मपुष्टक eine Bohnenart BHAR. zu AK. 2, 9, 17 im ÇKDr. मपुष्टक COLEBR. und Lois. im Text.

माफिर N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 340, a, 9.

मध्, मैवति gehen, sich bewegen DHĀTUP. 15, 50.

मम gen. von 1. म; vgl. अ०, निर्मम, ममक, मामक, मामकीन.

मैमक adj. nach SĀJ. so v. a. मदीय mein: पितृपुत्रो ममकस्य जायते RV. 1, 31, 11. श्रोमानं शयोरमकाय सूतवे शर्म वक्तुम् 34, 6. — Vgl. P. 4, 3, 3 und मामक.

ममकार (मम + 1. कार) m. das Beziehen der Dinge auf sich, das Hängen an Etwas, das Interesse für Etwas (loc.): ०कारे मृगालीषु क इवायं सचेतसाम्। स्वदेहे ऽनुपपन्नो ऽपि यः सो ऽन्यत्र कथं मतः ॥ Spr. 2127. KUSUM. 12, 7. 8.

ममकृत्य (मम + कृत्य) n. dass.; so ist vielleicht für मतकृत्य VAĠRA-SŪRI S. 226, ÇI. 46 zu lesen.

मैमत् adv. modo — modo; nach SĀJ. = माद्यत्, प्रमत्. ममैश्चन त्वा युवतिः परास ममैश्चन त्वा कुषवी जगार। ममैश्चिदापः शिशवे ममैश्चिदिन्द्रः सक्तुर्देतिष्ठत् ॥ RV. 4, 18, 8. 9.

ममैता (von मम) f. 1) das Gefühl für Mein; das Hängen an Etwas, Interesse für (loc.); Selbstsucht: द्रव्येषु MBH. 12, 380 = 14, 337. BHĀG. P. 2, 4, 2. MĀRK. P. 43, 57. 76, 88. 81, 40. PRAB. 93, 3. ०पून्त्य in keiner näheren Beziehung zu uns stehend, für den wir kein Interesse haben Spr. 2190. 648. = गर्व Hochmuth H. 317. ममतायुक्त adj. = कृपा ÇAB-

DAM. im ÇKDr. — 2) N. pr. der Gattin Utatbja's und Mutter des Dirghatamas MBH. 1, 4179. fgg. BHĀG. P. 9, 20, 37. hierher nach SĀJ.: स्तोमं यमस्मै ममैतेव श्रूयं धृतं न शुचिं मृतयः पवते RV. 6, 10, 2.

ममत् (wie eben) n. = ममता 1. MBH. 3, 761. 1896. ममत् न प्रजानी-युर्यदि दण्डो न पालयेत् 12, 461. 2554. लब्धापि पृथिवी कृत्स्ना सक्तुस्था-वरजङ्गमाम्। ममत् नैव स्यात्किं तथा स करिष्यति ॥ 14, 336. अद-नान्यथो ऽविद्वान्ममत्वेनोपपद्यते (so die ed. Bomb.) 736. ममत् तत्र मे Interesse HARIV. 8646. लुङ्गे ऽपि नूनं शरणं प्रपन्ने ममत्वमुच्चैःशिरसा सतीव KUMĀRAS. 1, 12. Spr. 3929. ममत् किं न कर्तव्यमैश्वर्यं वा धने ऽपि वा man soll nicht an ihnen hängen 4694. KATHĀS. 28, 44. BHĀG. P. 4, 27, 10. MĀRK. P. 23, 82. 83. 84, 11. 30. 121, 17. 21. रागद्वेषममत्वकर्षितधियः Selbstsucht DHŪRTAS. in LA. 83, 11. PRAB. 93, 7. 12. कथं तस्य करिष्यामि ममत् जगतीगतम् so v. a. wie sollte ich den beneiden, da mein Selbstgefühl auf die ganze Welt gerichtet ist? MĀRK. P. 118, 42.

ममसत्यै (मम + स०) n. Streit über Mein und Dein: त्वां जनी ममसत्ये-ष्विन्द्र संतस्थाना वि ह्वयते समीके RV. 10, 42, 4. Nach DEVARĪĀ weil die Streitenden sagen मम सत्यं जय इति, richtiger Substantivbildung aus ममास्ति oder ममास्तु.

ममाय n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 212, a, 12. Auch मयात ebend.

ममापतौल UNĀDIS. 3, 50. m. = विषय UĠĠVAL.

ममाप् (von मम), ०यते Jmd (acc.) beneiden: प्रकृतौ च विकारे च न मे प्रीतिर्न च द्विषे। द्वेष्टारं च न पश्यामि यो मामद्य ममायते ॥ MBH. 12, 8051. Schol.: मम द्वेष्टारमहे न पश्यामि यद्य ममायते ममेव आचरति पुत्रमित्रा-दिरात्मीयस्तं च न पश्यामि.

मम्ब, मैवति gehen, sich bewegen VOP. bei WEST., DHĀTUP. 11, 35.

मम्म m. N. pr. eines Mannes RĪĀ-TAR. 4, 678. 697. fg. 703. ०स्वामिन् N. eines von ihm errichteten Heilighums 698.

मम्मक m. N. pr. eines Mannes RĪĀ-TAR. 8, 785.

मम्मट m. N. pr. des Autors des Kāvya-prakāṣa und der Saṃgī-taratnamālā Verz. d. Oxf. H. 201, a, 36. Eine Contraction von महि-मभट् nach AUFRICHT a. a. O. 246, a, N. 1. मम्मटभट् Verz. d. B. H. 228, 1.

ममि (von मरु) adj. s. अ०.

मय्, मैयते gehen, sich bewegen DHĀTUP. 14, 4.

1) मय (von मा bilden) 1) suff. in der Bed. daraus gebildet u. s. w., f. ई (in späteren Schriften bisweilen auch मय) P. 4, 3, 82. 143. 4, 138. 5, 2, 47. 4, 21. VOP. 7, 72. — 2) m. VOP. 26, 171. N. pr. eines Asura, eines vollendeten Werkmeisters und Kenners aller Zauberkünste, TĀIK. 3, 318. MED. j. 43. MBH. 1, 133. 2278. 8323. 8328. 2, 1. fgg. 3, 3568. 6, 4605. 7, 7879. 8, 1406. fgg. 12, 8261. 13, 2250. HARIV. 203. 2420. fgg. 2603. fgg. 9143. 12974. fgg. 13178. 13218. 13316. fgg. 13982. 14020. fgg. R. 3, 60, 21. 4, 34, 29. 44, 37. 6, 80, 2. 32. 93, 36. KATHĀS. 3, 47. 28, 100. 29, 12. fgg. 34, 148. 43, 22. 44, 26. fgg. 188. 45, 2. fgg. RĪĀ-TAR. 3, 357. BHĀG. P. 1, 15, 8. 2, 7, 31. 4, 18, 20. 5, 24, 16. 28, 7, 10, 52. 8, 10, 22. MĀRK. P. 68, 8. VP. 148, N. 11. Verz. d. Oxf. H. 41, b, 2. fgg. Lehrer der Astro-nomie SŪRJAS. 1, 2. 4. 7. 12, 1. 10. 14, 24. fgg. VARĀH. BHĀ. S. 24, 2. Verz. d. B. H. No. 857. 865. 939. der Kriegskunst KĀM. NĪTIS. 8, 20. 23. — Verz. d. Oxf. H. 341, b, N. Nach WEBER = Ptolemaios Ind. St. 2, 243. Lit. 223. fg. — 3) f. मय् ärztliche Behandlung ÇABDĀK. im ÇKDr.